

Poutník

č. 5

OBČASNÍK BRNĚNSKÝCH

UNITÁŘŮ

O B S A H 5. čísla:

Jarmila Plotěná: O TOLERANCI	strana	1
Obrázek z IARF konference		3
1955 - Rok tolerance ; TOLERANCE ZNAMENÁ TAKÉ SNÁŠENLIVOST		4
Bohumil Houser: Kdosi : O čemsi		7
B. Houser: Možnost sebevyjádření		10
B. Houser: TŘI H		12
Obrázek z pozdravu Risshi Kosei-kai		16
Miloš Mikota: Unitářství na Moravě		17
Otakar Boček: Úvaha o smyslu života		21
B. Houser: Kosmobiologická antiukolébavka		25
PROGRAM duchovních shromážděních a besed brněnských unitářů		28
Výhled symbolů Komenského pečete podle R.J.Vonky a symbolů ve zna- ku čes. unitářů podle Rev.Václava Rubeše		29
Pozvání na KVĚTINOVOU SLAVNOST		35
Pozdrev z Toronta		36
Rabindramath Thákur: MODLITBA		37
Jarmila Plotěná: V E S A K /báseň/		38
Co si připomínáme o svátku Vesaku		39
Kalamasutta		40

Jarmila Plotěná

O T O L E R A N C I

Často slýcháme, že unitáři jsou tole-
rantní a rovněž jako takoví tuto chvály-
hodnou vlastnost rádi deklarujeme v růz-
ných svých programech a předsevzetích,
která mají vyjadřovat naše přesvědčení
a nějakým způsobem nás popisovat. Jistě
mnohý se tímto krásným přívlastkem, to-
lik charakteristickým pro unitářství,
vážně a opravdově zabýval a určitě zde
našel zajímavé vztahy. Vždyť už pouhý
původ tohoto slova mnohé napoví.

Nuže, českému jazyku téměř zdomácně-
le znějící "tolerance" je substantivum
rodu ženského se základem v latinském
slověse "tolero" /-are, -avi, -atum/
znamenajícím snášet, zakoušet, vydržet,
dopouštět. Na př. ve smyslu "snášení
chvil největší tísně" /supremae necessi-
tates toleratae/, jak praví Tacitus ne-
bo, od téhož autora, "snášet třicetile-
tou nebo čtyřicetiletou vojenskou služ-
bu" /tricena aut quadragena stipendia
tolerare/ či impudicitiam uxoris tele-
rare /=snášet manželčinu bezostyšnost./

Mohlo by se tedy na první pohled
zdát, že tolerance je cosi velmi trpné-
ho, téměř sebezničujícího, něco ve smys-
lu "nechávat na sobě dříví štípat". Av-
šak tím významem slovesa "tolerare" vý-
znam slova tolerance zdaleka nekončí,
neboť ono znamená taktéž udržovat se na-
živu, zachovávat svůj život, jak nachá-
zíme na př. u Vergilia ve rčení "vitam
tolerare". Z uvedeného je zřejmé, že

skutečná tolerance má zahrnovat jak význam trpnosti a dopouštění, tak i význam sebe zachování.

Ovšem, kde je kritérium, čili kdo nebo co vlastně správně určuje hranici obou významů?

Než se pokusíme zodpovědět tuto otázku, připomenme ještě obvyklý výklad slova TOLERANCE dle slovníku/2/: znamená snášenlivost, trpělivost; v technice povolenou odchylku od předepsané vlastnosti nebo činnosti stroje či zařízení, povolenou odchylku od přesnosti přístroje.

A nyní se k nám otázka navrácí: Tedy, kdo nebo co určuje tuto možnou tolerovatelnou odchylku? V technice jistě parametry dané samotným požadavkem funkčnosti systému. Ovšem ve složitých příbězích života, v činnosti člověka, v dosahování jeho rozmanitých cílů, v jeho naději a víře?

Mám dojem, že si pro odpověď nemusíme chodit daleko mimo rámec unitářských ideálů. Můžeme si totiž všimnout, že ji máme uvedenu jako jednu z hlavních hodnot unitářství a vyjádřenou jako důraz na čistotu vlastního svědomí a na zdravý rozum bez předpojatosti a fanatismu.

Tak tichý, ale přece jasný hlas neumlčovaného svědomí jako zrcadlení vyššího principu v nás lidech, určuje šíři a záběr přátelství a tolerance ve smyslu "snášet", "ponechat", a rozum v souladu se svědomím má stanovit hranici této trpnosti, přičemž ji uvádí v harmonii

se zachováním vlastního řádu a jemu nejbližšímu okruhu.

Pro kterékoliv lidské společenství uznávající toleranci za vysokou hodnotu to znamená jednak ohled na nejširší okolí /to jest: jiné společenské organizace, filosofické proudy a různá vyznání/, jednak ohled na zachování sebe sama jako funkčního a obecně užitečného celku.

Tak náročného úkolu se však nezhostí nic menšího než vše harmonizující Láska, která jediné moudře a ve smyslu účinné služby řeší vztah k bližšímu i vzdálenému s jediným zřetelem k zornému úhlu Věčnosti.

-----
poznámky: 1/ Latinsko-český slovník, SNP, Praha, 1970
2/ Kapesní slovník cizích slov, SNP, Praha, 1971

V IARF /International Association for Religious Freedom/ pěstujeme přátelství, porozumění a toleranci mezi obyvateli všech kontinentů.

ROK 1995 - ROK T O L E R A N C E
TOLERANCE ZNAMENÁ TAKÉ SNÁŠENLIVOST

V unitářském katechismu /v t.zv.rakowském/, vytištěném poprvé v r. 1605 t.j. před 390 lety v Rakově, čteme:

"L á s k a nás učí, že nikomu se nemá nijak ubližovat. Dále, že hanění, pomlouvání, obviňování bližního, nevraživého a nesprávného podávání mínění druhých se máme vystříhati; naproti tomu, že naše slušnost, něha, mírnost má být známa všem lidem."

V dalším se dovídáme, že za nejpřísnější potrestání nepřitele /myslí se duchovního oponenta/ se připouští, "aby byl ignorován, avšak nepovažován za nepřitele, a aby mu zůstala otevřená cesta k bratrství."

RAKOWSKÝ /unitářský/ katechismus vyšel podruhé v Amsterdamu v r.1665 /tedy před 330 lety/.

V jeho novém úvodu od Jáchyma Stegmana mladšího a Andrzeje Wiszowatého se praví:

"Sepisujeme tento katechismus, žádnému nic nepředpisujeme a nikoho nepotlačujeme, vyslovujeme své vlastní mázory."

Nechť je každý člověk svoboden ve vyjádření své mysli v náboženství, a nám nechť je dovoleno přinést své vlastní myšlenky o náboženských věcech bez útočení na kohokoliv."

1.kongregační sbor v Salemu, USA měl v XVII.století ve své ústavě tuto preambuli:

"Spojujeme se s Pánem a jeden s druhým a zavazujeme se v přítomnosti Boha kráčet vždy po Jeho cestách tak, jak On se nám zjevuje ve svém svatém slově pravdy."

/To bylo v době než se tento sbor stal unitářským./

Konference v Syrakusách, USA 1867, vyjadřující unitářské stanovisko:

"...nehledě na sektářské nebo theologické rozdíly a nabízejíce srdečné společenství v š e m, kteří se chtějí spojit s námi v křesťanské práci...ustavujeme se v Svobodnou náboženskou společnost..."

/pokračování syrakuské deklarace:/

...všechny deklarace této konference včetně preambule a ústavy jsou vyjádřením její většiny a nikterak nezavazují ty, kteří nesouhlasí..."

František /Francis/ Dávid, unitářský biskup sedmihradský - 1569:

"Přejeme si, aby v naší zemi byla s v o b o ě a s v ě d o m í, neboť víme, že víra je darem božím a že svědomí člověka nemůže být znásilňováno.

Sedmihradský panovník Jan Zikmund Zápolský pod vlivem Dávidovým ustanovil v roce 1571 náboženskou r o v n o - p r á v n o s t pro katolíky, luterány, kalvinisty a unitáře.

Svým dřívějším odpůrcům neoplatil panovník pronásledováním za pronásledováním, ale dal v š e m náboženskou s v o b o ě u.

Podkladem tohoto panovnického ediktu byla t.zv. "Magna Charta Sedmihradská" přijatá na sněmu v Torde v lednu 1568. V té se m.j. říká:

"Není větší hloupostí než snažit se uplatňovat moc nad svědomím a dušičkou člověka..."

Toto je "zlaté datum" unitářské historie, neboť v téže době bylo upáleno velké množství různých "protestantů" v evropských zemích. Unitářsky smýšlející byli pronásledováni i v Rakousku-Uhersku /vzpomenme na Jana Kalence a Palaeologa/. Neměli bychom se učit od sedmihradských unitářů?

13. Únor 1965

Robuimil Houser:

Kdosi: O čemsi.

Poroučeli větru, dešti
pořád něco šporovali
zatím jim vlastní děti
celý poklad rozebraly.

Saze z kamen vymetali
pod pokličkou drželi je
po léta strádaná špina
podobá se kopě hnoje.

Na 1. máje venšili
po náměstích papírové tygry
vzdávající hold krotitelům
neúnavně zvěstujícím
z brusu nové Evangelium
tištěné na frazostroji "Unisóno"
že již za krátký čas
nastane pozemský ráj.

Jen mumie nevěřila!
S potouchlým úsměvem
v zasklené rakvi
trpělivě žehnala
zástupům věřících
reprodukovanému Mesianismu
na nové vyšší úrovni
a stanovila vědecká dogmata
i pro příležitostně prospěcháře
tísnící se před pyramidou.

Proč by se nesmála?
Vždyť tito všichni
co již tolikrát naletěli
byli vždy ochotní
napít se ze sladkého kalicha,
který až dlouho po požití
zhořkne jako pelyněk
a odevzdat se plně osudu
geniální Antikristovy avantgardy
nejlepší z nejlepších.

Zde je jejich seznam:
Lev Trocki, -zrádce a renegát
Zinovjev, Kamenjev, Radek
zrádci a renegáti,
Jagoda, Ježov, Beria,
krvaví psi-zavilí zločinci,
Josef Visarionovič Stalin-
Satan sám,
proradný Malenkov i Bulganin,
maršál Žukov-Bonapartův epigon
maršál Vorošilov-ožralý vždy na mol
i Nikita Chruščev-
neschopný Apoštol.

Ledový opravdu vítr
obrací stránky alba
a kosmický uragán
otvírá skřípající dvěře
dalším kandidátům,
zatím co clownové
všech ras a národů
pořádají maskární ples
před uschlou kůží mumie
v betonové pyramidě,
která již dávno oslepla,
aby mohla vidět,
že i maličkým dětem,
zmizelo nadšení.

Smíj[uj] se Všemohoucí
nad Satanovými dětmi
a udělej největší zázrak
tím, že se posadíš
na špici pyramidy
a zvoláš hlasem
milionů megaton:
"Adame, kde jsi?"

I přijdou lidé
a zavřou prasata
zpět do chléva.

Bohumil Houser:
Možnost sebevyjádření

"Pamatuješ se na Milana?" - ptala se mě Věra během poslední veletržní návštěvy. "Víš toho našeho spolužáka z gymplu - toho co se vždy k naší partě opatrně přiblížil a znenadání zarával: Bu-bu!"

Nemohl jsem si vzpomenout. Žádný div, vždyť od té doby, co jsem maturoval, uplynulo více než čtvrt století.

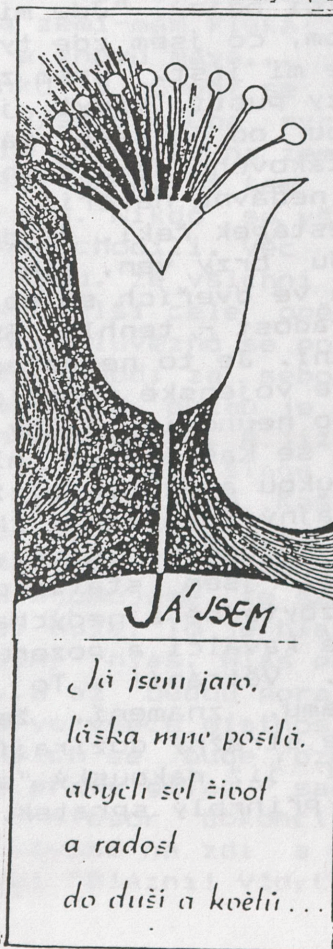
"Jen si vzpomeň!" - naléhala Věra - "později to změnil na indiánské uf, uf! Vy kluci jste si dávno na Milana zvykli a jeho dětské manýry vás pochopitelně nemohly přivést z rovnováhy. Ale holky, ty si dovedly do nekonečna hrát na ulekáné a říkávaly: "No, neblbni Milane, vždycky nás tak strašně vyděsíš!". Podvědomě pochopily, že to Milanovi dělá dobře a nepokazily hru ani na maturitním večírku. Jen si vzpomeň na Milana - byl špatným žákem a procházel jen tak z boží milosti".

"Hmm" - odpověděl jsem, "už si vzpomínám, Milan - dlouhý a hubený, rezavé vlasy, třídní ho nazýval Fritzem..."

"No to je dost, že se ti rozsvítilo! Víš za Protektorátu byl totálně nasazený v Enzesfeldu v Rakousku. To už chodil s nějakou Maďarkou a byli spolu na horách. Znáš Milana! Žádný sportovní typ a žádný hrdina. A najednou si vypůjčil boty a lyže a rovnou dolů z nějakého alpského svahu! No, pochopitelně to dopadlo katastrofálně! Obě nohy zlomeny. A těžce pohmožděná páteř. Dnes žije prakticky na vozíčku. Nedělá ani bu-bu, ani uf-uf, jen když ho v Bratislavě navštívím, bolestně se usměje. Víš" - pokračuje Věra, "mám ho raději než vlastního bratra.

Nikam to sice nedotáhl, ani to jediné, to neškodné uf - uf mu osud dlouho nedopřál. Ale takový je život! Nejsou snad také naše touhy po důležitosti a sebevyjádření většinou odsouzeny ke stejným koncům?"

Zadíval jsem se přes své čtyři dioptrie na lidské mraveniště brněnského výstaviště a pohled unavený pestrostí barev a rozmanitostí forem svezl se na záhon svěží zeleně - na kterém vánek pozdního léta si pohrával se stébly pečlivě ošetřované trávy.

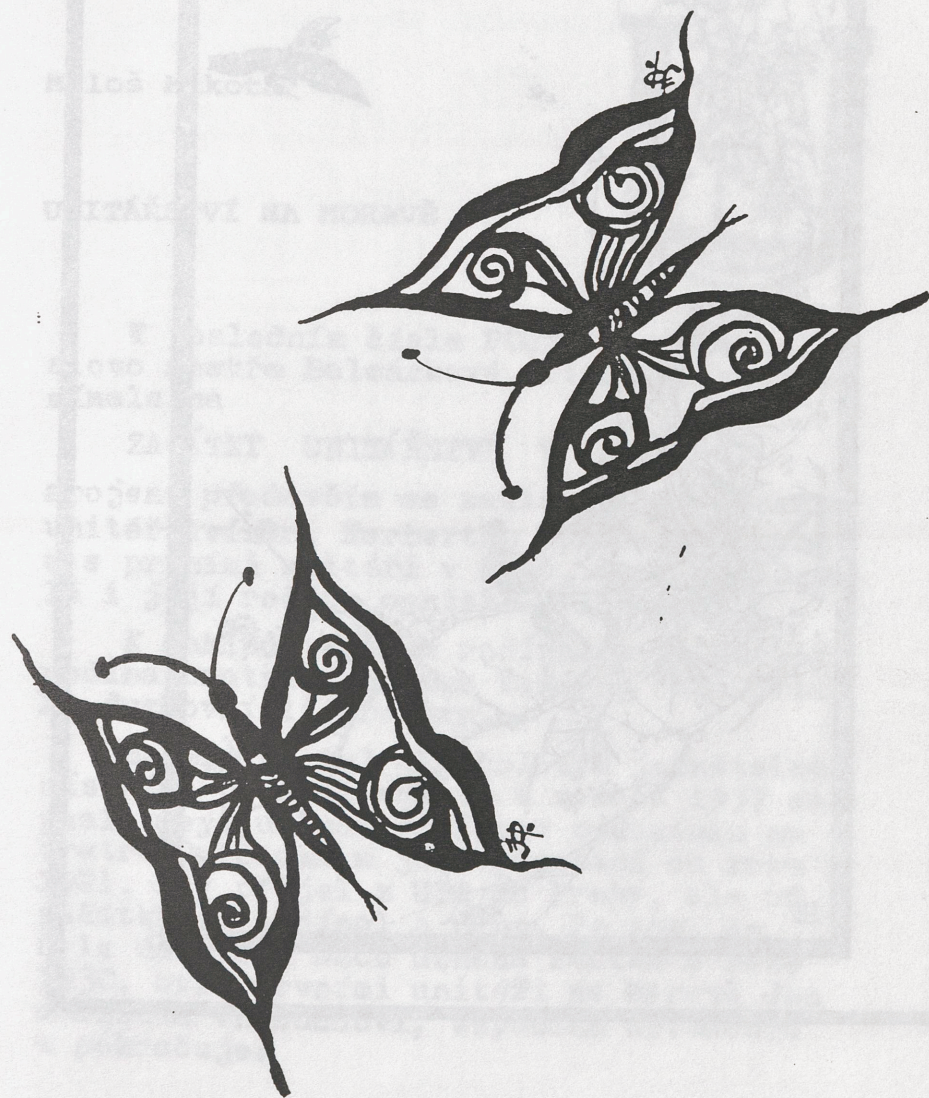
Kouničky, červen 1943. Kousek chleba a neslazená melta. Kašpárek zívá: "Kdyby k tomu byla aspoň cigareta..." "Znáš pravidlo inteligentního vězně"- vpadá profesor, "nesedět, nepít a nesolit!" A já dodávám: "Nekouřit- stejně žijeme jen ze vzduchu!" Ze vzduchu? Dívám se na zalíčená neprůhledná okna. Větrá se jen jednou denně - kolem desáté hodiny. Vzduch je brzy vydýchán a v parném dni je zde nesnesitelně. "Mladej, vem si můj chleba - nabízí mi svoji denní porci hajný. "Jde mi už na desátku a po tom, co jsem zde tyto tři viděl, nechce se mi jíst. Jsem zde nevinně a jistě mě brzy pustí. Vždyť jsem dostal malou stříbrnou od císaře pána, ale že existuje něco takového jako Kouničky, tomu bych ještě do nedávna nevěřil. Jen si to klidně sněž! Gestápek řekl, že dostanu balík a snad půjdu brzy ven, ale ty..." Zaráchotil klíč a ve dveřích se objevil "Rakušan". Máme radost - tenhle SS je přece jiný, než ostatní. Je to nedostudovaný vysokoškolák, bere vojenské řemeslo sportovně. Dosud nikoho neuhodil. Někdy se s námi baví, ale dnes se Kašpárkovu hlášení jen usměje, mávne rukou a znovu mizí za dveřmi. Profesor, hajný i Kašpárek chodí stále v kruhu husím pochodem. Kroky, rytmus, mlčení... Zvolil jsem statickou teorii: Nepohybovat se zbytečně a nedýchat zkažený vzduch. Sedím na kavalci a pozoruji pochodující trojici. Větrání! To je změna v denním programu, znamená, že je již deset hodin. Ale strážný dozírající na otvírání oken není již rakouský "sympaťák". Je to fanatický přihrblý spratek.

Přikazuje: "A během větrání sedět na zemi - kdo se ukáže v okně bude zastřelen!" Opět hlučně zavírá dveře. Profesor se plazí k oknu a se strany vylézá na čelo železné postele. Přes horní nezalíčená okna pozoruje lidi před budovou. Kašpárek ho okamžitě napodobuje z druhé strany. Hajný sedící na zemi kroutí hlavou: "Má to cenu - takhle riskovat život?" Zřejmě má! "Tam" - hlásí profesor - "kluci tam je má žena!" Neovládá se a mává rukou. "Vidí! Ano, viděla mě! Odpověděla mi pohybem ruky! Píše hůlkou na zemi-mám kluka!" Profesor září radostí a znovu mává... Kašpárek vidí svou snoubenku a rovněž se snaží na sebe upozornit. Výstřel! Oba rychle seskakují a uléhají dle předpisu na zem. Výstřel zasáhl vedlejší okno. Už tam řádí SS-mani. Hledají viníka. Nikdo se však nepřiznal. Ani u nás nepochodili. Věc prošla celkem hladce, díky tomu, že všichni ovládneme němčinu. Ale v další cele opět násilností. Procesí mých spoluvězňů se po zavření oken znovu pohnulo. Chodí za sebou jako v somnabulním transu. V duchu je nazývám náměsíčníky denního svitu. A již je tu oběd. Repečné listy vařené ve slané vodě. Všichni si na nich pochutnáváme, Kašpárek dokonce tvrdí, že to bude vařit i v civilu. Dobrá nálada je však brzy u konce - všichni mimo hajného si uvědomujeme, že šance na přežití se rovnají nule. To je hlas rozumu. Ale ozývá se i jiný hlas. Hlas prorocký, hlas intuice: ...a až budou poraženi, budeme pořádat ples ve všech místnostech Kouniček a v těch konvích se bude roznášet to nejlepší víno a pravý guláš - samé maso, žádná šlichta! Profesor dokončil záznam morseovky vyklepávané na zdi a chytá se zoufale za hlavu: "Blázní! Vždyť vojenské ví-

tězství je i po Stalingradu vzdáleno přes patnáct set kilometrů! I Severní Afrika je příliš vzdálená naděje! "A opět všichni tři chodí za sebou - náměsíčníci denního svitu! Konečně je čas večere. Voda s vodou a trochou krup. Kašpárek kritizuje: "Správná vězeňská strava má mít tři H - hodně, horká a hustá! Ale tohle je špinavá vodička!" "Poslyšte" - přerušuji ho - "ten bachař zapoměl za sebou zamknout, mám zkusit kliku?" "Jen se opovaž - postříleli by nás všechny!" Slyšíme dvojici lidských kroků a bouchnutí konve. Chodbaři postavili konev s tím hustým zbytkem za naše dveře. Schovali si to nejlepší pro sebe. Všichni mimo hajného máme vykuleny oči, ale nikdo nepromluví. A tu se to stalo! Vyskakujeme s Kašpárkem, potichu otvíráme nezamčené dveře a rychle vyléváme hustou usazeninu z konve do umyvadla. Je toho plné umyvadlo, samé kroupy s bramborami. Rychle a tiše vracíme prázdnou konev na chodbu a usedáme na kavalce. V tom již vzteklý kuchař kontroluje zamčené dveře. Je překvapen, že u nás není zamknuto. Energicky otáčí klíčem. "To jsme je vypekli!" - jáás Kašpárek. Svorně se dělíme, ale hajný se znovu vzdává své porce: "Nemám hlad, po tom všem co už jsem tady viděl nemohu nic jíst. Chápejte mě! A to jsem prodělal první světovou válku v první linii. Malou stříbrnou mi za to dal císař pán... Ale tohle... To je neuvěřitelné. Hodili mě sem na celu, dali mi deku a šálek a šup, šup! Takové Němce jsem dosud nepoznal!" "To bych chtěl vidět ty chodbaře až poznají, že je konev prázdná" - směje se profesor. Máme plné žaludky a k tomu novou naději.

Morseovka na zdi vyklepává: ...budou rozdrceni a jejich mrtvá těla se budou povahlovat po brněnských ulicích. Německý dům bude srovnán se zemí a oni budou vyhnáni za hranice naší země!

Miloš Mikota

UNITÁŘSTVÍ NA MORAVĚ

V posledním čísle **POUTNÍKA** jsme dali slovo sestře Balcárkové, která si zavzpomínala na

ZAČÁTKY UNITÁŘSTVÍ V BRNĚ

spojené především se zakladatelem českého unitářství Dr. Norbertem Fabiánem Čapkem a s prvními unitáři v Brně, mezi nimiž byli i její rodiče manželé Doležalovi.

K zakladatelským rodinám patřila též rodina bratra Antonína Vačury, nakladatele duchovní literatury.

Br. Vačura byl dlouholetým jednatelem místního představenstva a v roce 1937 napsal svým úhledným písmem vzpomínku na bratra Dr. Čapka a jeho působení od roku 1921, kdy přijel z USA do Prahy, ale od počátku se zajímal o Brno. Po tom, co byla ústava a NSČU uznána státem v roce 1930, byli prvními unitáři na Moravě Jan a Anežka Vítouchovi, vzpomíná br. Vačura a pokračuje:

V středu 5. listopadu 1930 o $\frac{1}{2}$ 20. hod. ve velké
dvoraně Besedního domu v Brně, přednášel br. dr.
Čapek více než 600 posluchačů na téma "zdraví
a víra". Přednáška byla vyslechuta s velkým záj-
mem a měla na posluchače velmi dobrý účinek.
Přítomen byl též br. K. Hašpl.

V čtvrtek 19. listopadu 1930 o 19. hod. v zasedací
sali žurnalistické rady v Brně přednášel br. dr. Čapek
po stoupence svobodného bratrství a odberatel časopisu
'Cesty a cíle'. Přednáška jejíž název byl: "Prin-
cipy svobodného bratrství a úspěšný život", byla velmi
cenná a po ukončení žádali posluchači, aby řečník
ještě pokračoval. Br. dr. Čapek pak v krátkém dohovoru
naučil směr a cíle unitarů.

27. listopadu 1930 se přihlásili za unitáře
Antonín a Zdenka Vadňurovi se čtyřmi nezletilými
dětkami.

V středu 10. prosince 1930 přednášel br. dr.
Čapek v divadelní dvoraně Hurova sboru za účasti
více než 400 osob na téma "Co je unitarství?" Před-
nášky se zúčastnili hojně členové církve českoslo-
venské a projevíli velkou radost nad tím, že br.
Čapek přednášel v jejich sboru.

V čtvrtek 11. prosince uspořádal br. dr. Čapek

psychologický kurs pro členy svobodného bratrství
v klubovně YWCA na dominikánském nám. v Praze,
kde předvedl osobně různé cviky dechové, hlavně re-
laxaci, a poukázal na důležitost uvolňování pro
praktickou potřebu života. Naučil nás několik
písni. Doporučil nám, abychom se týdně sešli:
ku zpěvu, čtení a rozhovorům o našich ideích a
naučil nás jak máme takové sešitky pořádat.
Ku konci nám přál, abychom se příštěm pokus
hodně
prohloubili a vyrostli.

Novoroční připisek byl br. A. Vadňura přijat za
zakládajícího člena čs. unitarů a pozván na
shromáždění zakládajících členů do Radio-pa-
láce na Vinohradech - Fochova tř. 62, která se koná
dne 10. dubna 1931.

Samostatnou činnost jsme zahájili v neděli 2.
ledna 1931 o 15. hod. přednáškou sestry M. Obde-
řákové z Uh. Ostrohu: "Co hledáme v mabořeu-
ství dnešní doby?" Přednáška byla velmi zájma-
vá a poutavá; mnohé problémy osvětlila jasně a
populárně.

Také noví členové NSČU v Brně přednášeli: br. Vitouch "O ZÁKONECH ODVAHY", br. Vačura "VLIV SUGESCE NA ZDRAVÍ", br. Zenzulka "UŽITEK Z NÁBOŽENSTVÍ", br. Vačura "O UKLIDNĚNÍ" a "UKLIDNĚNÍ JAKO LĚK" /o relaxaci/, ses. Svatava Konečná "VĚDA A VÍRA", br. Julius Ventruba, otec brněnského knihovníka, na téma "PSYCHOLOGIE ÚSPĚCHU", ses. Matie Mlčochová: "SPÁNEK A NESPAVOST", br. Vitouch "OVLÁDNUTÍ NÁLADY podle NČC" a krom br. Čapka, který byl zaneprázdněn stavbou nového domu v Praze a přijížděl řídkěji, přednášel v Brně též br. Žižka, /později se stal duchovním v Plzni/, a to na téma "TAŽENÍ PROTI SMRTI". V této promluvě vyzdvihl br. Žižka život a dílo našich českých náboženských buditelů a zároveň náš současný úkol na poli duchovní obrody.

Když 37. 3. 1933 zemřel br. Jan Vitouch, přijel do Brna br. Dr. Čapek a jeho unitářské rozloučení se zesnulým zanechalo v přítomných účastnících pohřbu hluboký dojem.

Br. Vačura zmiňuje další témata br. Dr. Čapka z let 1936/37:

"ZDRAVÍ A SUGESCE". "ZÁHADA TIBETSKÝCH MÁGŮ", "O RELAXACI s praktickým cvičením"; besedoval o unitářství nejen v Brně, ale i v Kyjově, v Bzeněci a jinde, na výletě do Inačovic promluvil "O VELKOLEPÉM DÍLE BOŽÍM KOLEM NÁS" a učil nás unitářské písni. Dále to byly promluvy v r. 1937: "PROČ NÁBOŽENSTVÍ NEZAJISTILO SVĚTU MÍR?", "POMĚR UNITÁŘSTVÍ KE KŘESŤANSKÉMU DOGMATISMU", "VLIV SUGESCE A AUTOSUGESCE NA ZDRAVÍ".

Takové byly začátky unitářské činnosti v Brně podle bratra Vačury, které vedly k založení samostatné pobočky s místním představenstvem,

Úvaha o smyslu života.

Snad každý trochu přemýšlivý člověk si klade otázky o smyslu vlastní existence a v širších souvislostech o smyslu existence vesmíru a naší Země v něm. Takovéto otázky si jistě člověk začal klást, jakmile byl ve svém vývoji schopen o takovýchto věcech uvažovat. Je nepochybně velmi důležité najít co nejsprávnější odpověď na tyto otázky, protože na odpovědi na ně je závislá orientace v životě, to znamená, odpověď na to, jak by měl člověk zaměřit svůj život, o co by měl především usilovat, jakou by měl zvolit stupnici hodnot.

Tyto otázky velmi úzce souvisí se snahou o pochopení podstaty světa. V průběhu věků se v různých kulturních oblastech střídala období, kdy převažovala materialistická ideologie s obdobími s převládající idealistickou ideologií. Samotné tyto pojmy mohou být různě chápány, ale kdybychom se pokusili zjednodušit jejich obsah na holou podstatu, můžeme zhruba říci, že materialismus vychází z toho, že hmota je objektivní realita, nezávislá na vědomí a že vědomí je jakási entita druhotně vzniklá jako produkt vysoce organizované hmoty. Doba nedávno minulá nás dostatečně přesvědčila, jak tato představa není schopna vysvětlit celou řadu dobře ověřených jevů, které můžeme v přírodě pozorovat. Pro ilustraci uvedu t. zv. psycho-fyzický problém, se kterým si materialistická filozofie neví rady, t. j. skutečnost, že čistě mentální projevy, jako je chtění, vůle a pod. rozhodují o tom, jak se chovají fyzické objekty. Například zvednu-li ruku, pak tento materiální jev je důsledkem mého rozhodnutí, čili čistě mentálního fenomenu. To vypadá naprosto banálně, ale filozofické důsledky této skutečnosti jsou velmi závažné a zpochybňují samotnou podstatu materialistické filozofie.

Naproti tomu podstatou idealistické filozofie, která samozřejmě má mnoho vykladačů a mnoho různých odstínů, je idea, že prvotní podstatou všeho, co existuje, je vědomí a že hmotný svět, tak jak ho vnímáme svými smysly, je mentální výtvar, čili produkt vědomí. Na první pohled se může zdát, že je to vlastně materialismus převrácený naruby, ale to je omyl. Zatímco materialismus je vědomí a vědomí jako dva oddělené pojmy, chápe idealismus veškerou existenci jako jednotu, jejíž podstatou je vědomí a vše co existuje jsou jen projevy tohoto vědomí nebo, jinak řečeno, obrazy ve vědomí, jestliže slovo "obraz" chápeme v širším významu.

Jestliže toto přijmeme (a zkušenosti všech moudrých lidí, kteří kdy dosáhli hlubokého poznání, potvrzují tuto myšlenku i když slovní vyjádření se případ od případu trochu liší), pak se přímo dostáváme k pojmu Boha a podstatě všech náboženských systémů. Bůh je jen slovo, které jako kterékoliv jiné nemůže vyjádřit úplný obsah tohoto pojmu prostě proto, že slova představují prostředek dorozumění mezi lidmi, čili slouží k předávání informací. Toto předávání informací je závislé na tvorbě pojmů (čili slov), které vyplývají ze společné zkušenosti předávajícího a přijímajícího. Pojem Bůh však není předmětem zkušenosti obrovské většiny lidí (a ti, kteří tuto zkušenost mají, nepotřebují slova). Proto obsah pojmu Bůh nelze slovy postihnout, můžeme se k tomuto pojmu pouze více nebo méně přiblížit. Proto je úplně jedno, jestli použijeme právě toto slovo nebo jiné, např. Jehova, Alláh, Brahma, TAO, Absolutno a pod. Pokusím se přiblížit čtenáři, jak chápou obsah tohoto pojmu. Jak již bylo řečeno, vše co existuje, tvoří jednotu, jejíž podstatou je vědomí a pro tuto podstatu obvykle používáme slovo Bůh. Jinak řečeno, Bůh je vše, co existuje, tedy celý námi vnímaný vesmír, včetně nás, kteří tento vesmír vnímáme, ale i jiné časo-

prostorové systémy, které nejsme schopni vnímat. Bůh ovšem zahrnuje i prapodstatu, ve které se vše, co existuje, zrcadlí a ze které vše vzniká a v ní zase zaniká. Touto prapodstatou je čistě, prázdné vědomí, samo sebou existující, nezávislé na čemkoliv jiném, jediné, nemající žádný tvar ani jinou vlastnost. V tomto čistém vědomí neexistují žádné formy, které by bylo možno odlišit od jiných forem a tedy nemohou v něm nastat žádné změny. Proto v něm neexistuje ani čas ani prostor. Je to tedy nerozlišené, bezčasé Bytí nebo Existence, chceme-li použít jiné slovo. Tato existence nemůže být ničím omezena, protože kromě ní nic neexistuje. Nemá sice žádnou vlastnost, ale má schopnost sama v sobě vytvářet představy, které se některým živým bytostem mohou jevit jako hmotný svět. (Ovšem tyto bytosti samy jsou také vytvořeny jako představy ve vědomí). Tím vzniká rozlišení neboli dvojnost a tedy vzniká čas a prostor. Čas proto, že základním zákonem všeho stvořeného je změna a ta je nemyslitelná bez představy času. Stejně jako kterákoliv jiná představa je nemyslitelná bez představy prostoru.

Zde se dostáváme do zdánlivého rozporu, jestliže na jedné straně mluvíme o nerozlišeném bezčasém Bytí a na druhé straně o představách, podmíněných časem a prostorem. To je však rozpor jen zdánlivý, protože obojí jsou jen různé aspekty téže jednoty. Ta prapodstata, kterou je čistě vědomí, nemůže sama sebe zrušit tím, že v sobě vytváří představy. Postavíme-li se na stanovisko pozorovatele světa, čili představ, není naše vědomí prázdné. Postavíme-li se na stanovisko prázdného vědomí, neexistuje svět. Ale to jsou jen dvě různá hlediska, jak je možno nahlížet na principiální jednotu, označovanou slovem Bůh. Oba tyto aspekty jsou současně platné a od sebe neoddělitelné.

Nyní se zamysleme nad naší situací, t.j. situací živých bytostí ve světě. Jestliže vše, co existuje, je Bůh, pak i my jsme součástí Boha a jsme jeho výtvořem, od něho nerozlišitelní a neoddělitelní. Jsme samozřejmě rozlišitelní od jiných bytostí a od neživých věcí, ale ty jsou také součástí Boha, čili všechno a všichni existujeme v téže jednotě. Protože jsme součástí Boha, musíme mít stejné základní charakteristiky, čili naší prapodstatou je čistě vědomí a vše ostatní, co tvoří naši osobnost, t.j. hmotné tělo, jeho energetické a mentální projevy atd., toto vše, co má nějaké vlastnosti, je mentálně vytvořené. My jsme ale sami sebe mentálně nevytvořili. My jsme se do tohoto světa narodili a pak jsme se postupně začali seznamovat se svým okolím i s vlastním tělem a teprve později jsme mohli začít přemýšlet o smyslu své existence ve světě. Dobrat se tohoto smyslu není snadná úloha. Naštěstí nejsme první, kdo se o to pokusil, protože existovalo mnoho generací lidí před námi, z nichž mnozí nás svým intelektem značně převyšovali. Někteří své poznatky a zkušenosti světili papíru, takže my máme svou úlohu velmi usnadněnou, jestliže jsme se naučili číst. Musíme si ovšem z obrovského množství literatury umět vybrat to pravé a k tomu je třeba používat rozum, popřípadě i trochu intuice.

Jednou z hlavních věcí, o nichž nás moudré knihy poučují, je zákon odrazu, čili zákon karmy. To je poznatek, že všechny naše činy, ale i myšlenky se k nám vracejí zpět. Jestliže někomu ublížíme, musíme počítat s tím, že i nám bude ublíženo. Jestliže se zabýváme zlými myšlenkami, posilujeme v sobě zlo, poškozujeme svou povahu a to nakonec vyústí ve zlé činy, které se opět obrátí proti nám. Můžeme si připomenout lidová přísloví, která mají původ v tisícileté zkušenosti, jako např.: "Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá" nebo "Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá" a pod. Něco podobného vyjadřují Ježíšova slova: "Kterýmž soudem soudíte, týmž

budete souzeni, kterou měrou měříte, bude vám zase odměřeno" (Mat. 7,2). Nebo: "Protož všechno, jakž byste chtěli, aby vám lidé činili, tak i vy činite jim; toť zajisté jest zákon i proroci" (Mat. 7,12).

Toto je tedy jeden z nejdůležitějších zákonů, které ovlivňují lidské osudy a je v nejvlastnějším zájmu každého, aby z toho pro sebe vyvodil důsledky, chce-li se vyhnout nepříznivému osudu. Ty důsledky spočívají v tom, že je třeba zlepšovat svou povahu, kontrolovat své myšlenky a jejich pohnutky, nepřipustit rozvíjení negativních rysů své povahy a naopak svým myšlením a činy směřovat k dobrému. To není nějaké abstraktní moralizování, které prakticky (nebo pragmaticky) založenému člověku nic neříká, ale velmi praktická rada pro život, a to pro každého člověka bez ohledu na jeho světový názor.

Vraťme se však k otázce o smyslu naší existence. Člověk je součástí přírody a ta se ve všech svých nescíselných živočišných i rostlinných druzích, pokud můžeme dohlédnout do minulosti, vyvíjí k stále dokonalejším formám. To se týká i člověka. Nelze ovšem představit si, že fyzická podoba člověka, t.j. jeho hmotné tělo, se již po mnoho tisíciletí mění velmi málo. Co je na vývoji člověka podstatnější, je jeho mentální složka. Jistě málokdo si představuje, že cílem života je vypěstovat dokonalé tělo. To by byl cíl časově velmi omezený a předem odsouzený k nezdaru. Fyzické tělo je pouze nástrojem existence člověka v hmotném světě. Smysl této existence tedy těžko můžeme hledat v něčem jiném než ve vývoji mentální složky k vyšší dokonalosti. Existence ve hmotném světě slouží k získávání zkušeností, které po mnoha nezdarech vedou k uvědomění si, v čem spočívá vývoj mentality k vyšší dokonalosti. Jak již bylo řečeno, jde především o odstranění nebo aspoň zeslabení nejhrubších negací, jako je nenávisť, závist, lakota, pokrytectví, škodolibost a pod. Naopak, je třeba v sobě posilovat pozitivní charakterové vlastnosti, jako je ohleduplnost, tolerance, nesobeckost, sympatie, láska k bližnímu atd.

Sledujeme-li pozorně své bližní i sami sebe, zjistíme, že lidská mentalita se u převážné většiny lidí během života mění velmi málo. Nasbírání sice za svůj život mnoho zkušeností, o mnohém se poučíme, ale naše základní povahové vlastnosti se příliš nemění. Komu se podaří za svůj život podstatně změnit svůj charakter k lepšímu, může mluvit o velkém úspěchu. Z toho nutně vyplývá otázka, co dál, když život končí. Tím se dostáváme k problému reinkarnace.

Není tomu tak dávno, kdy v našem kulturním prostředí byla reinkarnace jako pokračování individuálního života považována za jednu z pověr nebo báhorek, které si vymýšlejí méně pokročilé rasy a národy. Svě vykonal i příklon k materialistické ideologii, v jehož důsledku značná část obyvatelstva žila v přesvědčení, že smrtí těla vše končí a dál je jen nicota. Někteří spíše nábožensky založení lidé si zase představovali, že je po smrti čeká věčný život buď v nebi nebo v pekle. Teprve v první polovině tohoto století, kdy k nám začaly pronikat východní nauky, se spíše malé skupiny lidí, zejména v jihovýchodní Asii, začaly myšleku reinkarnace vážně zabývat. Dnes je situace taková, že to není považováno za zvlášť velikou nehoráznost, když se o reinkarnaci hovoří i ve sdělovacích prostředcích. Určité není náhoda, že v poslední době vychází tolik literatury, která se těmito tématy z různých hledisek zabývá.

Teprve tím, že přijmeme reinkarnaci jako fakt, začne se i otázka smyslu života jevit v jasnějším světle. Pro svou osobu si nedovedu

zdůvodnit smysl života, kterému by nic nepředcházelo a po jehož skončení by nenásledovalo buď nic nebo věčná existence v jakémsi nebi nebo pekle. Katolická církev mluví ještě o očistci, ale existenci v očistci, ať už je tím očistcem cokoliv, si zase nedovedu představit jinak, než jako přípravu k nějakému pokračování.

Když uvážíme, do jak různých podmínek se lidé rodí, když někdo je skvěle vybaven jak po fyzické, tak mentální stránce a i prostředí, ve kterém vyrůstá je pro jeho vývoj příznivé a jiný se narodí s těžkým tělesným nebo duševním postižením nebo v mladém věku přijde k těžkému úrazu s následky pro celý život, jiný zase v dětství přijde o oba rodiče a potuluje se po ulicích jako bezprizorné dítě, nemluvě o hrůzách, které někteří lidé musí prožít ve válkách a koncentračních táborech, museli bychom to považovat za krutou nespravedlnost, kdyby náš osud neměl své příčiny v našich myšlenkách a činech v předchozích vtěleních a účel v tom, abychom se poučili, radikálně změnili svou povahu a nastoupili správnou cestu. Jaký by byl smysl života dítěte, které zemře dříve, než dosáhne věku, kdy může něco podstatného pochopit, kdyby tento jeho krátký život nebyl jen jedním článkem řetězu, který představuje dlouhý vývoj v jednotlivých inkarnacích? A proč bychom to měli považovat za blábol, jestliže nám někteří lidé (jako např. Mahátma Gándhí) sdělují, že si pamatují události ze svých minulých životů? Pravda je, že v této věci nám křesťanská církev mnoho informací neposkytuje, ale nevím proč zavírat oči před poučením z jiných zdrojů.

Smířme se tedy s tím, že smrtí těla nic nekončí a že ani sebevražda není řešením tíživých životních situací a že to, čemu jsme nedokázali čelit nebo s čím jsme se nedokázali vyrovnat v tomto životě nás stejně nemine a budeme znovu postaveni před řešení podobného problému v příštím vtělení. Je to podobné, jako když dítě ve škole propadne a musí opakovat třídu, aby se naučilo látku, kterou nestačilo vstřebat. Jediné správné řešení tedy je se dobře učit a vydat se na správnou cestu dobrovolně, abychom k tomu nemuseli být donuceni tvrdými životními zkušenostmi. A kam vede správná cesta? No, ovšem k Bohu, čili k naší vlastní podstatě. "Navrať se, odkuds vyšel, do domu srdce svého a zavři po sobě dveře", praví Jan Amos Komenský v Labyrintu světa. Cíl je tedy blízko. Tak blízko, že ani blíže být nemůže, protože je v nás samých, v našem nitru. Ovšem, dosáhnout cíle není jednoduché ani snadné, protože na cestě k němu je mnoho překážek, které však jsou zase jenom v nás. Metod k odstraňování těchto překážek je mnoho, protože také překážky jsou u různých lidí velmi různé. Proto je třeba si vybrat některou z metod, která pokud možno odpovídá naší povaze. Popisem těchto metod se zabývá mnoho knih a je to téma na mnohem rozsáhlejší pojednání, než je toto. Je však několik podmínek, bez jejichž splnění nemůžeme mít úspěch na žádné duchovní cestě. Mezi tyto nepominutelné podmínky patří zejména čistota charakteru, pokora, odhodlání, trpělivost a bdělost. J. A. Komenský to vyjadřuje slovy: "Jsou pak k tomu tři strážníci: Bedlivost, pokora a modlitba".

Leden 1995

Otakar Boček

Bohumil H o u s e r:
Kosmobiologická antiukolebavka.

Kolébají Tě člověče
k zimnímu spánku
se 105 opiovými rozkošemi
neb přejí si Tě ukolobat
k n e p r o b u z e n í.

Ty děčko Člověka
bezmocně se vrníš
civíš s rozšířenými zornicemi
jak obrazovka televizoru
na svoji matku, otce i kojnou
kojící Tě ilusemi
v plné slávě zářícího
z mrtvých vstalého Babylónu.

Lidské mládě!
Jak naivně se usmíváš
i hořce pláčeš!
Vytrvale snášíš experimenty
se svoji séry promíchanou krví
i svým duchem
jehož neznáš
přesto, že je v Tobě
a je jasnější
než tisíce hořících sluncí.

Dali Tě na pospas
člověku podobným druhům,
kteří Tě oslňují
reflektory, neony,
biografie, televizory...
Do zblbnutí Tě tahají
za nožičky a za nos.
Myslí si:
"To je náramná hračka
pro zahrání nudy
a naplnění kapes!"

Zkouší vytrvale
podmíněné reflexy, aby zjistili,
zda reaguješ přesně, -
jak elektronka
na pouhé stisknutí knoflíku
vždy ochoten táhnout
jejích starou káru
podobu zpocené herce
na prašné cestě,
šplhající neustále
do vyššího kopce,
bez reptání
jen neklidně při probuzení
si tu a tam popláčeš
což vyvolá diagnózu:
" Nutno jej nakrmit
nepitnou vodou
nedýchatelným vzduchem
a novou efektivní vírou!
Kolébají Tě Člověče
ve velkých amplitudách
na automatizovaných kolébkách
kyberneticky řízených
atomických ponorkách
po rozbouřených oceánech
na raketách a družicích
kosmickým footbalem
a Ty jen stále jen tleskáš
i blábolíš:
" Bravo, hurá !
Panem et circenses!"
Cpeš se do vesmíru
zapomínáš však,
že dlužíš této Zemi
po 7000 let
všechny nesplacené směnky,
že polovina dětí Země
hladoví a je bosá,
že je to bizarní společnost
psů a koček,

ve které dravci
snadno kořist loví
a četní rybáři
nastražují se tě,
ždímají svůj desátek
z korábů, kolébek, družic,
zapomínaje, že i oni
jsou kolébáni Brahmovým dechem
i kosmickým mořem, --
na kterém naše Země
jak starý opilec
potácí se a válí.

UNITARIA
BRNO

Přednášky a duchovní besedy se konají v neděli a ve středu vždy v 17,30 hodin v salonku kulturního střediska Domovník, Dominikánská ul.č.15.

K v ě t e n

Středy

- 3.5. Dr. B. Houser:
A KUPUNKURA, ELEKTRO-
A BIOPUNKURA
- 10.5. Dr. B. Houser:
V E S A K 1995
/jarní svátek buddhis-
tů/
- 17.5. Rev. J. Plotěná:
CO MI ŘÍKÁ THAKUR?
Beseda účastníků
- 24.5. Josef Hepp:
R E L A X A C E
- 31.5. Dr. B. Houser:
TEORIE A PRAXE PSYCHO-
TRONIKY

Neděle

- 7.5. Rev. J. Plotěná:
ČLOVĚK POUTNÍK
- 14.5. Eva Kolaříková:
PO POSVÁTÝCH MÍS-
TECH I N D I E
- 21.5. Dr. M. Škárková -
Iva Bordořská:
O P E V Í R Á N Í S T U D Á N E K
/sraz v 9 h na hl.nědraží/
- 28.5. Rev. M. Mikota:
V E S M Í R N Ě E V A N G E L I U M
T. de Chardina

Č e r v e n

- 7.6. Prof.ing.M.Šubartová:
A P O K A L Y P S A
Esoterický výklad
- 14.6. Dr. B. Houser:
V Ý Z N A M S N Ů V P S Y C H O -
T R O N I C E
- 21.6. Dagmar Vintřlková:
O T Á Z K A O D P O V Ě D N O S T I
Je skutečně nutné znát
své minulé životy?
- 28.6. Dr. B. Houser:
J E Ž Í Š A B U D D H A -
V Č E R A , D N E S A Z Í T R A
/podle klasických
spisů/

4.6. Rev. J. Plotěná:
M O U D R O S T Z D Á V N O V Ě K U

11.6. Rev. M. Mikota:
B I B L E A B H A G A -
V A D G I T A

18.6. KVĚTINOVÁ SLAVNOST
Symbolika českého
unitářství vyjádře-
na přinesenými kvě-
tinami účastníků
jako
J E D N O T A V R O Z M A N I -
P O S T I

- 25.6. V Ý L E T D O P Ř Í R O D Y
dle dohody
/sraz v 9 h na hl.nědraží/

VÝKLAD SYMBOLŮ KOMENSKÉHO
PEČETĚ podle R.J.Vonky a S Y M B O -
L Ů V E Z N A K U Č E S K Ý C H U N I T Á Ů podle
Rev.Václava Rubeše

Je velmi pravděpodobné, že u nás obje-
vil Komenského pečet R.J.Vonka v roce
1935, když v tom roce vydal v KALICHU
osmistránkový pamětní spisek k 265.vý-
ročí úmrtí J.A.Komenského.

R.J.Vonka, který již v r.1926 vydal v
nakladatelství UNITARIA knížku "ŽENY
ZE ŽIVOTA A DÍLA JANA AMOSE KOMENSKÉHO";
a znal se s br.Dr.Čapkem, věnoval mu
faksimile Komenského pečeti.

Tuto pečeť, která snad i naznačuje Ko-
menského blízkost k německým Rosikruci-
ámům, jejichž přívrženci byli mezi ji-
nými i Komenského učitel Jan Valentin
Andreae, filosof Leibniz, Francis Bacon
a snad i Jan Kepler a j., vysvětluje R.
J. Vonka následovně:

"Písmena J-A-C-M jsou srozumitelná: JO-
HANNES AMOS COMENIUS MORAVUS. Nad pís-
menkami J a A jsou dvě slunečnice.Slu-
nečnice byly dovezeny do Evropy r.1617.
Mladá slunečnice se otáčí každý den za
sluncem..je to symbol člověka, jenž se
otáčí za sluncem pravdy a poznání.

Nad písmenami C a M jsou dvě růžičky. Růže byla symbolem vytrvalosti a práce při svitu luny, která je jako srpek nad růžemi.

Nad slunečnicemi je slunce. Mezi sluncem a měsícem je souhvězdí o pěti hvězdách. To je symbol vzájemnosti a bratrství pěti kontinentů. /Komenského víze spojených národů?/ Pod růžemi je obraz studánky s vodou čisté pravdy.

Komenský nám říká: Buď jako slunečnice, nepřestávej hledat poznání a vědění. Buď vytrvalý a neváhej nasadit na dobrou práci noc. Neopomínej se napájet ze studnice vody živé, ze studnice pravdy. Dbej vzájemnosti i bratrství a dosáhneš moudrosti. Pojď sem bratře, uč se moudrým býti!"

Tolik R.J.Vonka.

Slunce v pečeti Komenského je symbolem nejen pravdy, ale také nejvyššího zdroje všeho, tedy Boha. V pečeti má slunce dvanáct paprsků a slunečnice 12 plátek. To symbolizuje 12 znamení ve zvířetníku /makrokosmos/ a 12 čaker /lotosů/, symbolizujících naše vnitřní síly /mikrokosmos/.

MĚSÍC neboli Paní LUNA je protipól slunce /tak jako jin a jang/. A jejich vzájemné vibrace jsou důležité pro člověka.

Pět hvězdiček symbolizuje hvězdné nebe nad námi, které "nás naplňuje údivem", ale může také symbolizovat pět světových

kontinentů, jak to naznačil R.J.Vonka, ale také pět světových náboženství /tehdy známých v Evropě: křesťanství, židovství, islám, hinduismus a buddhismus/. Kéž by ten symbol vzájemnosti a bratrství se stal skutečností!

Číslo pět je také číslem člověka. Jeho 4/5 tvoří hmota a 1/5 duch - Bůh je duch a proto je částečně přítomen i v člověku, je jeho živoucí silou, životem, podstatou.

Také květiny symbolizují člověka. V Komenského pečeti jsou to slunečnice a růže. Vyrůstají z půdy, naznačené travou a její barva zelená značí n a d ě j i, n a d ě j i r ů s t u.

Není pochyby o tom, že růže symbolizuje ženu neboli princip ženský, dále také životní cyklus, kontinuitu života, reinkarnaci, evoluci a tajemnost. Růže je mystickým symbolem panenské čistoty /viz Dante, Jean de Meung, Guillaume de Lorris, Pico della Mirandola a j./ a mravní čistoty vůbec.

V bezprostřední blízkosti růží je v Komenského pečeti pramen - pramen čisté vody. Voda sama je symbolem čistoty, a to jak fyzické, tak i duchovní.

Zde bychom mohli použít citát Cyrila Jerusalemského /315-386/:

"Voda je obsažena ve všech věcech; vodě potřebují k životu rostliny a zvířata /i lidé/; v dešti sestupuje voda z nebe. Sestupuje v jediné podobě, působí však rozmanitým způsobem.

Je to jeden a týž pramen, který zavlažuje zahrádu, a je to jeden a týž dešť, který sestupuje na celý svět. Ale stává se bílým v lilii, červeným v růži, tma-vožlutým v hyacintu. V pestré rozmanitosti se ukazuje v rozličných předmětech. Jinak v palmě, jinak ve viné révě. Ve všem je vším, ač je jen jednoho druhu a sama o sobě voda není rozdělená. Dešť se nemění, ale řídí se přirozeností věcí, jež jej přijímají a je pro jednotlivou věc tím, co jí odpovídá."

Touto alegorií vysvětluje Cyril působení ducha božího, který je jen jeden a jednoho druhu, nerozdělený, ale působí tak jako když dřevo přijme vodu, vyžene větve, tak i duch boží přináší různé plody a různé dary.

Komenského pečeť je také j e d n a a ke každému mluví svým způsobem.

Bratru Dr. Čapkoví byla inspirací k vytvoření unitářského znaku, který jest jediným a jedinečným mezi různými unitářskými znaky.

Na rozdíl od Komenského pečeti je unitářský znak na talárech a na praporci vyšit barevně. /V tisku je pochopitelně jednobarevný./

Podstatou štítu je modrá barva, v něm je umístěno velké červené U, z něhož vyrůstají dvě slunečnice se zelenými listy. Korunní plátky květů mají jasnou žlutě oranžovou barvu. Uprostřed horního okraje štítu je zlaté slunce, vrhající dolů své zlaté paprsky. Nad dolním okrajem je nápis VERITAS VIN-

CIT /PRAVDA VÍTĚZÍ/. Tento znak ve velkém provedení zdobil průčelí mad kazatelny v pražské Umitarii celou válku.

Bratr Rubeš ve svém článku "Kouzlo symbolu" /CC-XX-103/ vysvětluje symboly unitářského znaku takto:

"Štít vyjadřuje ochranu, ochranu duchovních hodnot a všeho, co je nám svaté. Na štítu vévodí všemu slunce, starý slovanský symbol Boha.

Vzhůru k slunci obracejí se slunečnice, jako by do sebe vpíjely životodárné paprsky sluneční.. Jejich účinkem přeměňují se živé látky v půdě ve šťávy, jež proudí květinami a pomáhají tvořit i nejvzdálenější bunky.

Květiny /tyto slunečnice/ symbolizují nás lidi. Jedna slunečnice je větší a druhá menší, ale větší se nevyvyšuje nad menší sestru; je silnější a je omě slabší ochranou. Silnější člověk - nebo duchovně vyspělejší člověk nemá na slabšího hledět s patra, ale má mu, být ochráncem, pomocníkem a ukazovatelem cesty. Společně mají kráčet k vyšší dokonalosti.

Každý člověk je jiný, je svůj a má své poslání na zemi, ale všichni jsme si rovni před Bohem, boží slunce lásky svítí na všechny stejně. Květiny symbolizují bratrství a sesterství - a také manželství.

Bůh je nám vším.. Je naším světlem a sluncem, ke kterému tíhnou naše myšlenky, city a poznávání.

Jako dva ochranné sloupy stojí pět ramen písmene U po stranách obou slunečnic a spoujíce se v počáteční písmeno ozna-

čující naši náboženskou společnost vyjadřují celek duchovního společenství, jenž je duchovní ochranou a hradbou, záštitou proti nepříznivým vlivům vnějšího světa. Souměrnost písmene U nám symbolizuje soulad, mír a spravedlnost.

I barvy znaku mluví k nám symbolickou řečí. Zlatá barva je barvou slunce, dárce a udržovatele života na zemi. Oranžová je barva vzletu a životního optimismu. Zelená je výrazem naděje, hojnosti a štědrosti. Červená vyjadřuje teplo, zanícení a odvalu. Modrá je barvou oblohy, barvou klidu, důvěry a rozvahy.

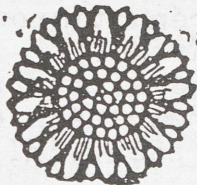
Symbyly a symbolické projevy v unitářství nejsou formou ztrnulou a neměnitelnou..."

Co k tomu dodat?

Jak na vás působí náboženské symboly? Na př. kříž, svastika /indická/, pěticípá hvězda, šesticípá hvězda, lotos a jiné. N a p i š t e nám o tom!

Dr. N. F. Čapek se vyjádřil o našem symbolu v roce 1924 /v tehdejší Svobodném bratrství, jež bylo v podstatě unitářské/takto:

"Jako symbol a svátost zvolili jsme to nejněžnějši, nejpřístupnější a nejkrásnější, co nám příroda dává - k v ě t i n y."

Téměř od počátku činnosti unitářské společnosti v ČSR, jmenovitě v Čechách a na Moravě stala se hlavním unitářským symbolem k v ě t i n o v á s l a v n o s t, konaná zpravidla začátkem června. Květiny přinesené a vložené do společné vázy jsou symbolem bratrského a sesterského společenství unitářské obce.

Zveme Vás
srdečně na

KVĚTINOVOU SLAVNOST

kterou pořádáme v neděli dne

18. června 1995

v 17,30 hodin

v kulturním středisku D O M I N I K ,
Dominikánská ul.č.15

Každý účastník nechť přinese alespoň
jednu květinu a jedna květinu úpl-
ně stačí k vyjádření symbolu Květino-
vé slavnosti, jímž je

J E D N O T A V R O Z M A N I -
T O S T I - S P O L U P R Á C E -
T O L E R A N C E - S L U Ž B A
B L I Ž N Í M U - U V Ě D O M Ě L Á
C E S T A K B O H U

PŘIJĎTE I VY A PŘIVEĎTE SVÉ PŘÁTELE!

Květinovému shromáždění

pozdrav od sestry Nataši Hájkové z Toronta

V den, kdy květiny
k nám promlouvají
pat slova naše utichají
a s květinami
harmonie
do srdcí našich prostupuje.

Jak šťastné posebství,
že příroda
nám svědčí
o velké lásce Stvořitele.

Pročítěj přes barvy a vůně
láskavou mluvu
Jeho dobrodiní.

P. S. Jeliký se nemohl dočkat dočasně
poučlivý pozdrav. sestra Nataša

Rabindranath Thákur

MODLITBA

Ó, dárče sebe sama!
Zříce Tebe, ať naše duše vzplanou k Tobě
jako oheň,
poplynou k Tobě jako řeka,
proniknou Bytostí Tvojí jako vůně květů.

Dej nám sílu
milovati, plně milovati svůj život
v jeho radostech i strastech,
v jeho ziscích i ztrátách,
v jeho zdvíhu i klesu.

Ať máme dosti síly,
abychom plně viděli a slyšeli Tvůj vesmír
a pracovali v něm s jarým úsilím.

Ať plně žijeme
život, který jsi nám dal,
ať směle bereme a směle dáváme.
To jest naše m o d l i t b a k Tobě, Bože.

Dej nám sílu,
abychom lehce snášeli radosti i žaly,
abychom nikdy nepřezírali a nepodcenovali
žádného člověka.

Dej nám sílu,
abychom dovedli povznášeti svého ducha
nad denní malichernosti^x

a dej^á nám sílu,
abychom svoji sílu vzdali s láskou

v ú l i T v é

Tak se staň.

Jarmila Plotěná:

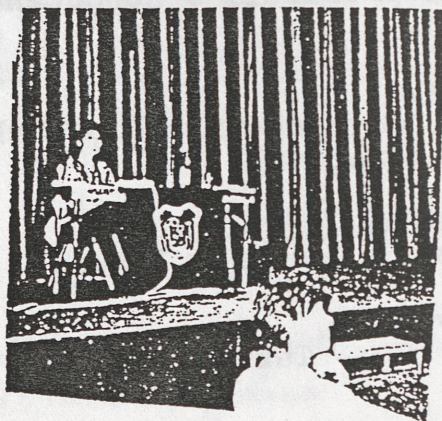
V E S A K

Zářivé slovo - slavný jarní den,
který už mudrci od dávna ctili,
zastav se s nimi alespoň chvíli,
však krásná slova neposlouchej jen.

Nauka Buddhova byla zvěstována,
kdo její obsah jenom poslouchá,
je jako ten, kdo našel velký poklad
a u cesty jej kdesi zanechá;
večerní předsevzetí nedočká se rána.

Nad zmatky světa Pravda tiše svítí,
před hloupostí se skryla její tvář,
dál miliony zapalují svíce,
před atrapou Pravdy je staví na oltář.

Vesak je svátek, který víc než jiné
říká, že všechny příběhy
odplynou jednou do zapomnění,
marné je hledat na zemi
to co je jisté a co nepomine,
vždyť Pravdu sotva vyslovíš,
už Pravdou není.

Rev. J. Plotěná

V indickém svátku VESAKU si připomínáme:

Indický král Ašoka /-273 až -232/:

Člověk by neměl ctít pouze vlastní náboženství a zavržovat náboženství ostatní, ale každý by měl ctít náboženství druhých z té či oné příčiny.

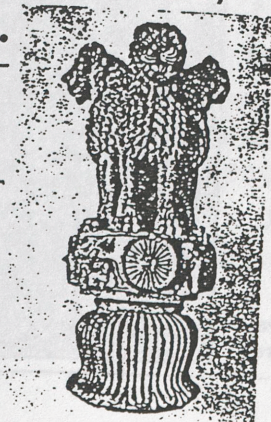
Když toto činí, napomáhá růstu svého náboženství a prokazuje také službu náboženství druhých.

Činí-li však opak, kope hrob vlastnímu náboženství a také jiným náboženstvím škodí.

Kdokoli ctí své vlastní náboženství, činí tak vskutku v oddanosti ke svému náboženství. Kdo si však myslí "budu velebit pouze své vlastní náboženství", zraňuje tím vlastní náboženství ještě závažněji.

Tedy svornost je chvályhodná,
mecht' všichni to slyší,
a jsou ochotni naslouchat učení,
které vyznávají jiní.

Lví hlavice Ašókova
sloupu, Sérnáth —

KALAMA SUTTA

Ne přijímejte nic pouze ze zjevení,
nepřijímejte nic pouze z tradice,
nepřijímejte nic pouze z doslechu,
nepřijímejte nic pouze proto, že to sou-
hlasí s Písmem,
nepřijímejte nic, protože to souhlasí
s logikou,

nepřijímejte nic, co je pouhým názorem,
nepřijímejte nic pro svědectví spolehlí-
vé osoby,

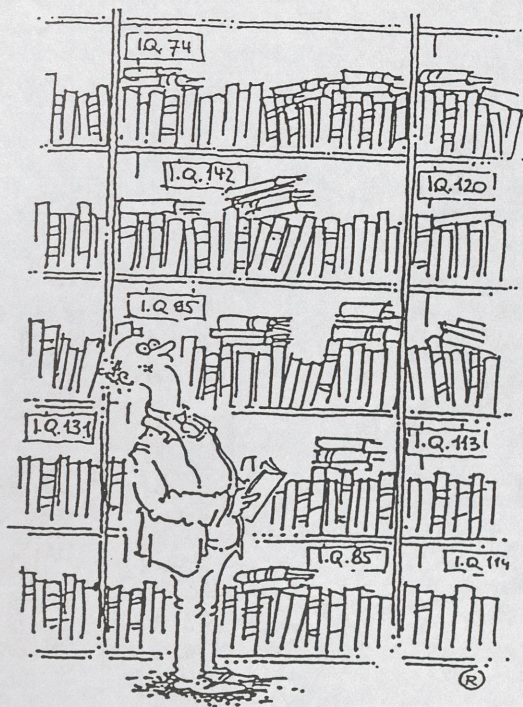
nepřijímejte nic v přesvědčení, že ona
osoba je vážený učitel.

Ale když se sám přesvědčíš, že určité vě-
ci jsou škodlivé a špatné a mohou uškodit
tobě i jiným, pak je zavrhní a když se
sám přesvědčíš, že určité věci jsou ne-
škodné a dobré, že přispívají k duchov-
nímu blahu tvému i jiných, přijmí je.

Buddha v Anguttara-Nikaya-Tripitaka
Maha-Bodhi Society, Bangalore, India

Buddhova hlava,
Gandhára

KNIHKUPECTVÍ MICHALA ŽENÍŠKA / KVĚTINÁŘSKÁ 2
60200 BRNO
TEL. 422 14960

nabízí bohatý výběr
duchovní literatury !!!!!

POUTNÍK - občasník českých unitářů v Brně

Redakční rada: Rev. Jarmila Plotěná
Dr. Bohumil Houser
Rev. Míloš Mikota

Grafická úprava: Rev. Plotěná, Josef Hepp,
Rev. Míloš Mikota

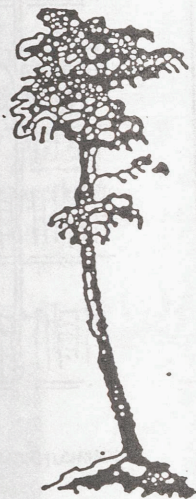

DOMINIK

DOMINIKÁNSKÁ 15-19
602 00 BRNO

UNITARIA

SPOLEČENSTVÍ PRO ROZVOJ
DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

NÁBOŽENSKÁ OBEC ČESKÝCH
UNITÁŘŮ V BRNĚ

